

makrum

Raport za III kwartał 2008

MAKRUM S.A.

**Zgodny z wymogami MSR 34
„Śródroczna sprawozdawczość finansowa”**

na 30 września 2008

1. Najważniejsze informacje

1. Przychody Spółki Makrum S.A. w III kwartale 2008 r. wyniosły 20,9 mln zł, co stanowi 146% przychodów osiągniętych w analogicznym okresie 2007 r.
2. Wzrost przychodów odbył się przy jednoczesnym bardzo dynamicznym wzroście rentowności na poziomie zysku brutto na sprzedaży z 20% do 29% w IIIQ 2008 r.
3. Bardzo dynamicznie rozwijała się sprzedaż krajowa (171%) w zakresie produktów i usług, na których spółka zrealizowała wyższe marże.
4. Równocześnie w ramach sprzedaży eksportowej dynamicznie wzrasta wartość zamówień realizowanych dla przemysłu okrętowego (188%).
5. W III kwartale 2008 r. zysk brutto na sprzedaży wzrósł dwukrotnie w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego.
6. Wartość wypracowanego w III kwartale EBITDA wyniosła 4,6 mln zł i była wyższa od wypracowanego w całym 2007 roku o 0,5 mln zł. – bez uwzględnienia efektów zdarzeń jednorazowych dynamika EBITDA wyniosła ponad 200%.
7. Suma bilansowa Spółki wyniosła blisko 150 mln zł i wzrosła w stosunku do 31.12.2007 o 31%. Nastąpiło to w efekcie przeszacowania majątku zakupionego od upadłej Stoczni „Pomerania” oraz inwestycji w park maszynowy na terenie Spółki w Bydgoszczy.
8. Pomimo wysokich nakładów inwestycyjnych w 2008 r. poziom zadłużenia ogółem zmniejszył się do poziomu 36% na koniec IIIQ 2008 r.

2. Wybrane dane finansowe:

Wybrane dane finansowe	w tys zł	w tys zł	w tys euro	w tys euro
	III kwartały 2008 narastająco od 01.01.2008 do 30.09.2008	III kwartały 2007 narastająco od 01.01.2007 do 30.09.2007	III kwartały 2008 narastająco od 01.01.2008 do 30.09.2008	III kwartały 2007 narastająco od 01.01.2007 do 30.09.2007
Rachunek wyników				
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	65 096	44 141	19 008	11 521
II. Zysk (strata) z działalności operacyjnej	6 255	3 718	1 827	970
III Zysk (strata) brutto	25 715	4 209	7 509	1 099
IV. Zysk (strata) netto	24 130	3 352	7 046	875
Cash Flow				
V. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	-8	-788	-2	-206
VI. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-2 959	-428	-864	-112
VII. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-161	42 474	-47	11 086
VIII. Przepływy pieniężne netto, razem	-3 127	41 258	-913	10 768

Bilans				
IX. Aktywa, razem	149 731	115 931	43 931	30 690
X. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	54 075	45 050	15 866	11 926
XI. Zobowiązania długoterminowe	23 553	17 947	6 910	4 751
XII. Zobowiązania krótkoterminowe	21 541	23 096	6 320	6 114
XIII. Kapitał własny	95 656	70 881	28 066	18 764
XIV. Kapitał zakładowy	10 423	10 423	3 058	2 759
Wskaźniki				
XV. Liczba akcji (w szt.)	41 690 496	36 239 947	41 690 496	36 239 947
XVI. Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł./EUR)	0,58	0,09	0,17	0,02
XVII. Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł./EUR)	0,58	0,09	0,17	0,02
XVIII. Wartość księgową na jedną akcję (w zł./EUR)	2,29	1,96	0,67	0,52
XIX. Rozwodniona wartość księgową na jedną akcję (w zł./EUR)	2,29	1,96	0,67	0,52
XX. Zadeklarowana lub wypłaconą dywidenda na jedną akcję (w zł./EUR)	-	-	-	-

Wybrane dane finansowe prezentowane w sprawozdaniu przeliczono na walutę euro w następujący sposób:

- pozycje dotyczące rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych za 9 miesięcy 2008 roku (odpowiednio za 9 m-cy 2007 roku) przeliczono wg kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ogłaszanych przez NBP obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca. Kurs ten za 01-09/2008 wyniósł 1 euro = 3,4247 i odpowiednio za 01-09/2007 wyniósł 1 euro = 3,8314,
- pozycje bilansowe przeliczone wg średniego kursu ogłoszonego przez NBP, obowiązującego na dzień bilansowy. Kurs ten wyniósł na 30.09.2008 1 euro= 3,4083 ; na 30.09.2007 roku 1 euro = 3,7775

3. Struktura akcjonariatu – wykaz akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na WZA.

3.1. Struktura akcjonariatu na dzień 30.09.2008 r. przedstawia się następująco (na podstawie informacji otrzymanych przez Spółkę zgodnie z Art.69 ustawy o ofercie publicznej)

Akcjonariusz	Liczba akcji	Ilość głosów na WZA	% udziału w strukturze akcjonariatu
Rafał Jerzy	12.355.200	12.355.200	29,64
Rafał Jerzy (we współwłasności z Beatą Jerzy)	18.147.724	18.147.724	43,53
BZ WBK AIB TFI S.A. działając w imieniu ARKA BZWBK Akcji FIO, Arka BZWBK Akcji Środkowej i Wschodniej Europy FIO oraz Lukas FIO (* patrz punkt 1 i 2 poniżej)	2 094 953	2 094 953	5,03
Fundusze inwestycyjne zarządzane przez DWS Polska TFI S.A. tj. DWS Polska F.I.O. Top 25 Małych Spółek, DWS Polska F.I.O. Zrównoważony, DWS Polska F.I.O. Akcji Plus, DWS Polska F.I.O. Akcji Spółek Eksportowych dws Pol Eq Ex Issue, DWS Polska F.I.O. Bezpiecznego Wzrostu Plusdws Polska, DWS Polska F.I.O. Top 50 Miss Plus, DWS Polska F.I.O. Zabezpieczenia Emerytalnedws F.I.O. Z.E. (patrz pkt 3 i 4 poniżej)	2.118.418	2.118.418	5,08

Jednocześnie Spółka informuję, iż:

- 1) W dniu 4 września 2007 r, co podano do wiadomości publicznej raportem bieżącym nr 31/2007 z 07.09.2007 r., został przekroczony 5-procentowy próg głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy przez klientów BZ WBK AIB Asset Management SA. Łączna liczba akcji MAKRUM SA, którą w imieniu swoich klientów zarządza BZ WBK AIB Asset Management SA wynosi 2 092 682 co przekłada się na taką samą ilość głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy.
- 2) W dniu 19.10.2007 roku raportem bieżącym nr 37/2007 Spółka poinformowała, iż otrzymała wiadomość od BZ WBK AIB Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. z siedzibą w Poznaniu, działającego w imieniu Arka BZ WBK Akcji FIO, Arka BZ WBK Akcji Środkowej i Wschodniej Europy FIO oraz Lukas FIO, zgodnie z którą wymienione fundusze inwestycyjne otwarte stały się posiadaczami 2 094 953 sztuk akcji zapewniających więcej niż 5% ogólnej liczby głosów na WZA MAKRUM SA. Ponadto BZ WBK AIB TFI S.A. poinformowało, że zleciło zarządzanie portfelami inwestycyjnymi tych Funduszy spółce BZ WBK AIB Asset Management S.A. w Poznaniu.
- 3) W dniu 29.01.2008 roku raportem bieżącym nr 4/2008 Spółka poinformowała, iż otrzymała wiadomość od spółki Deutsche Bank AG z siedzibą we Frankfurcie Niemcy o przekroczeniu 5% progu ogólnej liczby głosów na WZA. W dniu 25 stycznia 2008 roku Deutsche Bank AG wszedł w posiadanie poprzez podmiot zależny DWS Polska TFI S.A. w Warszawie 2 118 418 sztuk akcji MAKRUM S.A., co daje 5,081 % udziału w kapitale spółki oraz ogólnej liczbie głosów.

- 4) W dniu 28.08.2008 MAKRUM S.A. otrzymało informację korygującą do pkt 3 jw.(Raport bieżący nr 22/2008), że podmiotem posiadającym akcje MAKRUM S.A. nie jest Deutsche Bank AG, ale fundusze inwestycyjne zarządzane przez DWS Polska TFI S.A. tj. DWS Polska F.I.O. Top 25 Małych Spółek, DWS Polska F.I.O. Zrównoważony, DWS Polska F.I.O. Akcji Plus, DWS Polska F.I.O. Akcji Spółek Eksportowych dws Pol Eq Ex Issue, DWS Polska F.I.O. Bezpiecznego Wzrostu Plus dws Polska, DWS Polska F.I.O. Top 50 Miss Plus, DWS Polska F.I.O. Zabezpieczenia Emerytalne dws F.I.O. Z.E.

3.2. Stan akcjonariatu na dzień 04.11.2008 r. (na podstawie informacji otrzymanych przez Spółkę zgodnie z Art.69 ustawy o ofercie publicznej)

Akcjonariusz	Liczba akcji	Ilość głosów na WZA	% udziału w strukturze akcjonariatu
Rafał Jerzy	12.355.200	12.355.200	29,64
Rafał Jerzy (we współwłasności z Beatą Jerzy)	18.147.724	18.147.724	43,53
BZ WBK AIB TFI S.A. działając w imieniu ARKA BZWBK Akcji FIO, Arka BZWBK Akcji środkowej i Wschodniej Europy FIO oraz Lukas FIO (* patrz punkt 1 i 2 poniżej)	2 094 953	2 094 953	5,03
Fundusze inwestycyjne zarządzane przez DWS Polska TFI S.A. tj. DWS Polska F.I.O. Top 25 Małych Spółek, DWS Polska F.I.O. Zrównoważony, DWS Polska F.I.O. Akcji Plus, DWS Polska F.I.O. Akcji Spółek Eksportowych dws Pol Eq Ex Issue, DWS Polska F.I.O. Bezpiecznego Wzrostu Plus dws Polska, DWS Polska F.I.O. Top 50 Miss Plus, DWS Polska F.I.O. Zabezpieczenia Emerytalne dws F.I.O. Z.E. (patrz pkt 3 i 4 poniżej)	2.118.418	2.118.418	5,08

Jednocześnie Spółka informuje, iż:

- 1) W dniu 4 września 2007 r, co podano do wiadomości publicznej raportem bieżącym nr 31/2007 z 07.09.2007 r., został przekroczony 5-procentowy próg głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy przez klientów BZ WBK AIB Asset Management SA. Łączna liczba akcji MAKRUM SA, którą w imieniu swoich klientów zarządza BZ WBK AIB Asset Management SA wynosi 2 092 682 co przekłada się na taką samą ilość głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy.
- 2) W dniu 19.10.2007 roku raportem bieżącym nr 37/2007 Spółka poinformowała, iż otrzymała wiadomość od BZ WBK AIB Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. z siedzibą w Poznaniu, działającego w imieniu Arka BZ WBK Akcji FIO, Arka BZ WBK Akcji Środkowej i Wschodniej Europy FIO oraz Lukas FIO, zgodnie z którą wymienione

fundusze inwestycyjne otwarte stały się posiadaczami 2 094 953 sztuk akcji zapewniających więcej niż 5% ogólnej liczby głosów na WZA MAKRUM SA. Ponadto BZ WBK AIB TFI S.A. poinformowało, że zleciło zarządzanie portfelami inwestycyjnymi tych Funduszy spółce BZ WBK AIB Asset Management S.A. w Poznaniu.

- 3) W dniu 29.01.2008 roku raportem bieżącym nr 4/2008 Spółka poinformowała, iż otrzymała wiadomość od spółki Deutsche Bank AG z siedzibą we Frankfurcie Niemcy o przekroczeniu 5% progu ogólnej liczby głosów na WZA. W dniu 25 stycznia 2008 roku Deutsche Bank AG wszedł w posiadanie poprzez podmiot zależny DWS Polska TFI S.A. w Warszawie 2 118 418 sztuk akcji MAKRUM S.A., co daje 5,081 % udziału w kapitale spółki oraz ogólnej liczbie głosów.
- 4) W dniu 28.08.2008 MAKRUM S.A. otrzymało informację korygującą do pkt 3 jw.(Raport bieżący nr 22/2008), że podmiotem posiadającym akcje MAKRUM S.A. nie jest Deutsche Bank AG, ale fundusze inwestycyjne zarządzane przez DWS Polska TFI S.A. tj. DWS Polska F.I.O. Top 25 Małych Spółek, DWS Polska F.I.O. Zrównoważony, DWS Polska F.I.O. Akcji Plus, DWS Polska F.I.O. Akcji Spółek Eksportowychdws Pol Eq Ex Issue, DWS Polska F.I.O. Bezpiecznego Wzrostu Plusdws Polska, DWS Polska F.I.O. Top 50 Miss Plus, DWS Polska F.I.O. Zabezpieczenia Emerytalnedws F.I.O. Z.E.
- 5) Do dnia przekazania raportu za III kwartał 2008 roku nie wpłynęły do MAKRUM SA inne informacje powodujące zmiany w wykazie akcjonariuszy posiadających co najmniej 5 % ogólnej liczby głosów na WZA.

4. Zmiany w składzie Zarządu i Rady Nadzorczej

W III kwartale 2008 roku nie miały miejsca zmiany w Zarządzie Spółki.

Na dzień 30.09.2008 r. w skład Zarządu wchodziły następujące osoby:

- Pan **Rafał Jerzy** – Prezes Zarządu,
- Pan **Dariusz Szczypiński** – Członek Zarządu,

Dnia 9.10.2008 r. Rada Nadzorcza powołała na członka Zarządu Pana Siegmunda Zasadę – od dnia 1.12.2008 r. o czy Spółka poinformowała w raporcie bieżącym nr 29/2008. Pan Zasada będzie pełnił funkcję dyrektora handlowego.

W III kwartale 2008 roku nastąpiły zmiany w Radzie Nadzorczej Spółki.

Na dzień 30.09.2008 r. w skład Rady Nadzorczej wchodziły następujące osoby:

- Pan **Grzegorz Szymański** - Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Pani **Beata Jerzy** – Członek Rady Nadzorczej,

- Pani **Agata Kasica** – Członek Rady Nadzorczej,
- Pan **Jacek Masiota** – Członek Rady Nadzorczej
- Pan **Jerzy Nadarzewski** – Członek Rady Nadzorczej,
- Pan **Sławomir Winiecki** – Członek Rady Nadzorczej,

Zmiany nastąpiły z uwagi na fakt, że dnia 23.07.2008 r. Pan Wojciech Sobczak złożył rezygnację z pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej, o czym Spółka poinformowała w raporcie bieżącym nr 18/2008 natomiast dnia 24.09.2008 r. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy odwołało z Rady Nadzorczej Panią Beatę Weiss a jednocześnie powołało Panią Agatę Kasica oraz Panów Jacka Masiota i Sławomira Winieckiego, o czym Spółka poinformowała w raporcie bieżącym nr 26/2008.

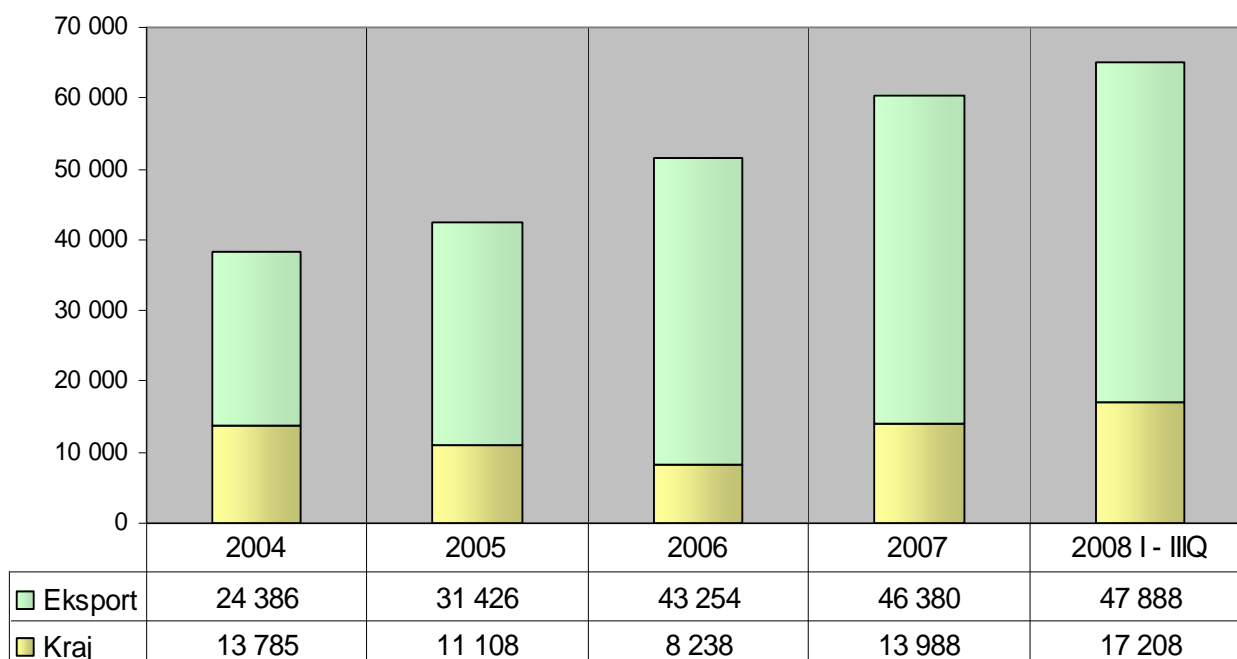
5. Wyniki finansowe za III kwartał 2008 r.

5.1. Rachunek wyników

SPRZEDAŻ

Makrum kontynuują wzrost wartości realizowanych obrotów. Obroty w III kwartale 2008 roku były o 46% wyższe od zrealizowanych w analogicznym okresie roku ubiegłego. Tym samym po trzech pierwszych kwartałach roku bieżącego łączne przychody Spółki wyniosły ponad 65 mln zł i są wyższe o 4,7 mln zł od przychodów osiągniętych w całym 2007 roku.

Sprzedaż w latach 2004 - 2008

Rozkład obrotów pomiędzy dwa wyodrębnione przez Spółkę centra zysków w okresie styczeń-wrzesień 2008 kształtował się następująco: Makrum Bydgoszcz 60 mln zł, Stocznia Pomerania 5 mln zł. Tym samym przychody realizowane przez Makrum Bydgoszcz są porównywalne do zrealizowanych przez Spółkę w całym 2007 roku.

Na rynku krajowym obroty wzrosły o 2,9 mln zł. Sprzedaż ta realizowana jest przede wszystkim ze stałym gronem klientów, na produkcji charakteryzującej się wysokim poziomem efektywności wykorzystania posiadanych zasobów. Blisko 1,8 mln zł z wyżej wspomnianego wzrostu związane jest z wykorzystaniem majątku nabytego od upadłej „Stoczni Pomerania” na drodze jego dzierżawy i wynajmu. Przychody ze sprzedaży krajowej charakteryzują się znacznie wyższym poziomem rentowności od przychodów eksportowych.

Większy udział w uzyskaniu wyższych przychodów miała sprzedaż eksportowa, chociaż jednocześnie jej udział w obrotach ogółem kwartał do kwartału zmniejszył się z 75,6% do 69,3%. Na tym kierunku sprzedaży Spółka osiągnęła obrót wyższy o 3,6 mln zł. Przyrost ten osiągnięty został na realizacji zleceń dla branży okrętowej. Jest to zgodne ze strategią rozwoju zadeklarowaną przez Makrum m.in. przy okazji debiutu na GPW w Warszawie. Należy podkreślić, że Spółka stabilizując współpracę z kilkoma odbiorcami zagranicznymi, dążąc do realizowania powtarzalnych zleceń, w długich seriach, równocześnie polepszając parametry wydajności majątku produkcyjnego oraz zasobów ludzkich. Widoczne są jednak ciągle możliwości ich poprawy, a tym samym szanse osiągnięcia wyższych poziomów rentowności oraz uzyskania lepszej pozycji konkurencyjnej na rynku. Należy również pamiętać, że wzrost wartości przychodów ze sprzedaży eksportowej odbył się w warunkach spadku kursu euro, w której to walucie Spółka realizuje obroty. W porównywanych okresach kursu euro, liczony jako średnia arytmetyczna średnich kursów ogłaszanych przez NBP wyniósł odpowiednio w III Q 2008 3,31 i w III Q 2007 3,79, czyli uległ osłabieniu o blisko 13%. Pomimo tego Makrum cały czas osiąga oczekiwane marże pokrycia na tej sprzedaży.

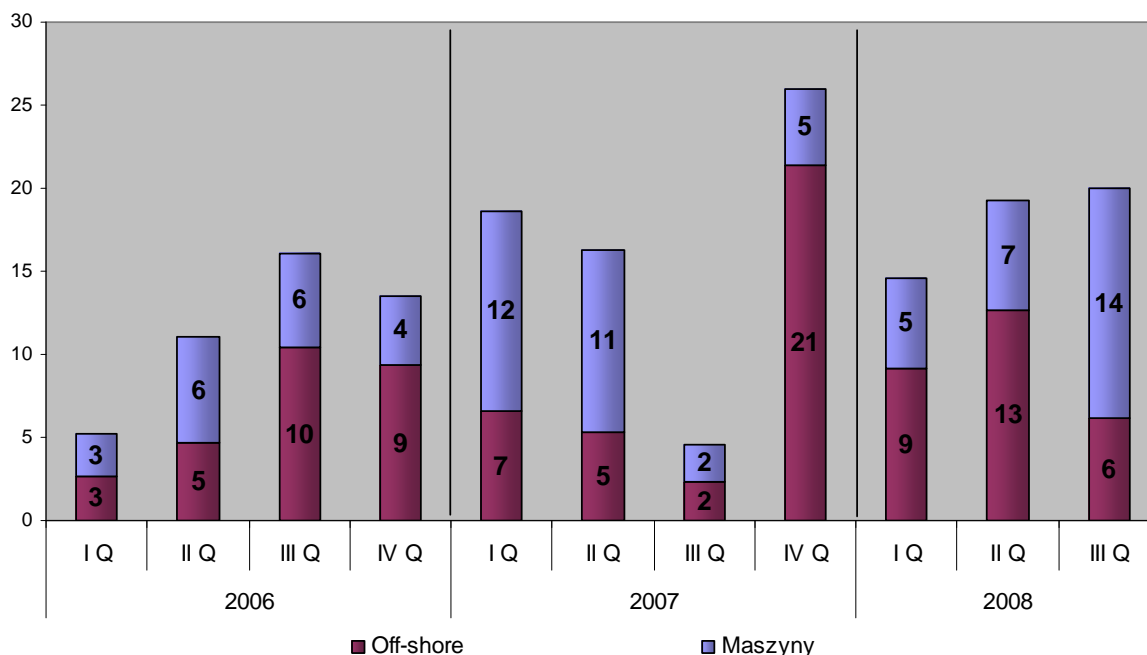

Sprzedaż w tys. zł	2008	2007	Dynamika
	III kwartał	III kwartał	2008/2007
Wyrobów i usług przemysłowych	20 209	14 192	142,39%
Eksport	14 476	10 827	133,71%
<i>% udział w wyrobach i usługach</i>	71,63%	76,29%	
Kraj	5 733	3 366	170,34%
<i>% udział w wyrobach i usługach</i>	28,37%	23,71%	
Towarów i materiałów	688	125	550,43%
Eksport	0	0	
<i>% udział w towarach i materiałach</i>	0,00%	0,00%	
Kraj	688	125	550,43%
<i>% udział w towarach i materiałach</i>	100,00%	100,00%	
Razem	20 897	14 317	145,96%

Sprzedaż w tys. zł	2008	2007	Dynamika
	III kwartał	III kwartał	2008/2007
Przemysł okrętowy	10 469	5 566	188,07%
<i>% udział w sprzedaży ogółem</i>	50,10%	38,88%	
Maszyny i urządzenia	7 680	8 336	92,14%
<i>% udział w sprzedaży ogółem</i>	36,75%	58,22%	
Pozostałe	2 748	415	662,51%
<i>% udział w sprzedaży ogółem</i>	13,15%	2,90%	
Razem	20 897	14 317	145,96%

Na poniższym wykresie przedstawiona jest wartość zamówień, jaka wpłynęła do Spółki w każdym z kwartałów 2006-2008. W ostatnich trzech kwartałach widoczna jest stabilizacja wartości przyjmowanych zleceń. Makrum otrzymało w ciągu ostatnich czterech kwartałów zlecenia produkcyjne o łącznej wartości blisko 80 mln zł, co daje gwarancję przyrostu obrotów w roku 2008 w stosunku do roku ubiegłego o ok. 30%. Większość z nich to zlecenia:

- a) które były realizowane przez Spółkę w przeszłości,
- b) których zakres został zweryfikowany lub zredukowany do detali, na których są realizowane wysokie wydajności,
- c) realizowane w dłuższych seriach.

Wartość przyjętych zamówień w mln zł. wg segmentów rynku

Zdecydowana większość zleceń pozyskanych w ciągu ostatniego roku to zlecenia, które są i będą realizowane dla branży okrętowej. Umożliwia to wykorzystanie nabytych stosunkowo niedawno kompetencji. Nabywając te kompetencje Spółka realizowała na części projektów straty. Sytuacja ta miała miejsce do II kwartału 2008 roku włącznie. Kontynuacja współpracy z kluczowymi klientami z tej branży gwarantuje obecnie osiąganie docelowych rentowności, a tym samym zwrot z inwestycji w know-how.

Rozwijając sprzedaż do branży okrętowej Spółka zamierza kontynuować wzrosty sprzedaży na rynku krajowym, na którym posiada ona wyrobioną markę oraz może wykorzystywać doświadczenia nabywane od wielu lat.

WYNIKI FINANSOWE

Realizując w IIIQ 2008 roku przychody o 6,6 mln zł wyższe niż w porównywalnym okresie roku ubiegłego, Spółka poprawiła rentowność brutto ze sprzedaży o 9 p.p. oraz rentowność na poziomie zysku ze sprzedaży o 10 p.p.. Należy tutaj podkreślić, że rentowności te zostały osiągnięte przy słabnącym kursie euro (Spółka jest eksporterem netto) oraz przy wyższym kwartał do kwartału poziomie amortyzacji. Na poprawę rentowności, na tym poziomie rachunku wyników, duże znaczenie miał wyższy udział sprzedaży krajowej w obrotach ogółem. Wzrósł on kwartał do kwartału o ponad 6 p.p. z 24,4% do 30,7%. Warto podkreślić fakt, że rentowność na poziomie zysku brutto na sprzedaży (29%), którą Spółka

osiągnęła w IIIQ 2008 r. była najwyższą w ostatnich latach. Dzięki wyższej rentowności oraz wyższym obrotom masa zysku brutto ze sprzedaży była w analizowanym okresie ponad trzy razy wyższa niż w IIIQ 2007.

W analizowanym kwartale miały miejsce następujące zdarzenia, które zasadniczo determinowały sytuację finansową spółki:

Pozytywne:

- a) brak, w porównaniu do ubiegłych kwartałów, w miksie zleceń, projektów nierentownych, pozyskanych przez firmę w ubiegłym roku.
- b) coraz większy udział w portfelu zamówień zleceń:
  - powtarzalnych
  - produkowanych w dłuższych seriach,
  - stanowiących sprawdzony produkt Makrum.
- c) wyższy niż w ubiegłych latach poziom otwartych zleceń, który znacząco ułatwia optymalne wykorzystanie zasobów produkcyjnych i wzrost wydajności.
- d) zachowanie dyscypliny kosztowej w zakresie kosztów wydziałowych i administracyjnych

Negatywne:

- a) wspomniane powyżej umacnianie się złotego,
- b) utrzymujące się na wysokim poziomie/stopniowo wzrastające ceny stali,
- c) presja na podwyżki wynagrodzeń.

Jak wcześniej wspomniano kurs euro osłabił się w III kwartale 2008 roku w porównaniu do porównywalnego okresu roku ubiegłego o 13%. Ograniczenie negatywnego wpływu umocnienia złotówki odbywa się poprzez następujące działania:

- a) poprzez każdorazowe negocjowanie kolejnych kontraktów przy kursie SPOT na dzień negocjacji
- b) poprzez zawieranie transakcji hedgingowych, jako zabezpieczenie planowanych przepływów pieniężnych,

Wartość otwartych transakcji zabezpieczających na dzień 30 września 2008 wynosi 12,65 mln EUR, z czego 1,8 mln EUR przypada na rok 2008 (ze średnioważonym kursem 3,5295), a 10,85 mln EUR przypada na rok 2009 ze średnioważonym kursem realizacji na poziomie 3,3871. Spółka zawarła także transakcje zabezpieczającą kontrakt w koronach norweskich na łączną kwotę 2,4 miliona NOK o średnioważonym kursie 0,4018. Wartość godziwa zawartych transakcji zabezpieczających na dzień 30.09.2008 wynosiła (-391,2 tysiąca PLN)

Ponieważ Makrum nie wdrożyło do tej pory polityki zabezpieczeń, efekty zawieranych transakcji terminowych prezentowane są w działalności finansowej. Po wdrożeniu polityki

zabezpieczeń, które to wdrożenie Spółka planuje w I połowie 2009 roku, efekty zabezpieczeń będą korygowały przychody ze sprzedaży Spółki i będą miały wpływ na wynik brutto ze sprzedaży. Wpływ zawartych transakcji terminowych na wynik III kwartału to ponad 0,2 mln zł. Nie udało się jednak zneutralizować poprzez te transakcje negatywnego wpływu na wynik różnic kursowych, który w trzecim kwartale wyniósł blisko 1,2 mln zł. W porównywalnym okresie roku ubiegłego pozytywny wpływ transakcji terminowych na wynik Spółki wyniósł 0,1 mln zł natomiast negatywny wpływ różnic kursowych 0,3 mln zł.

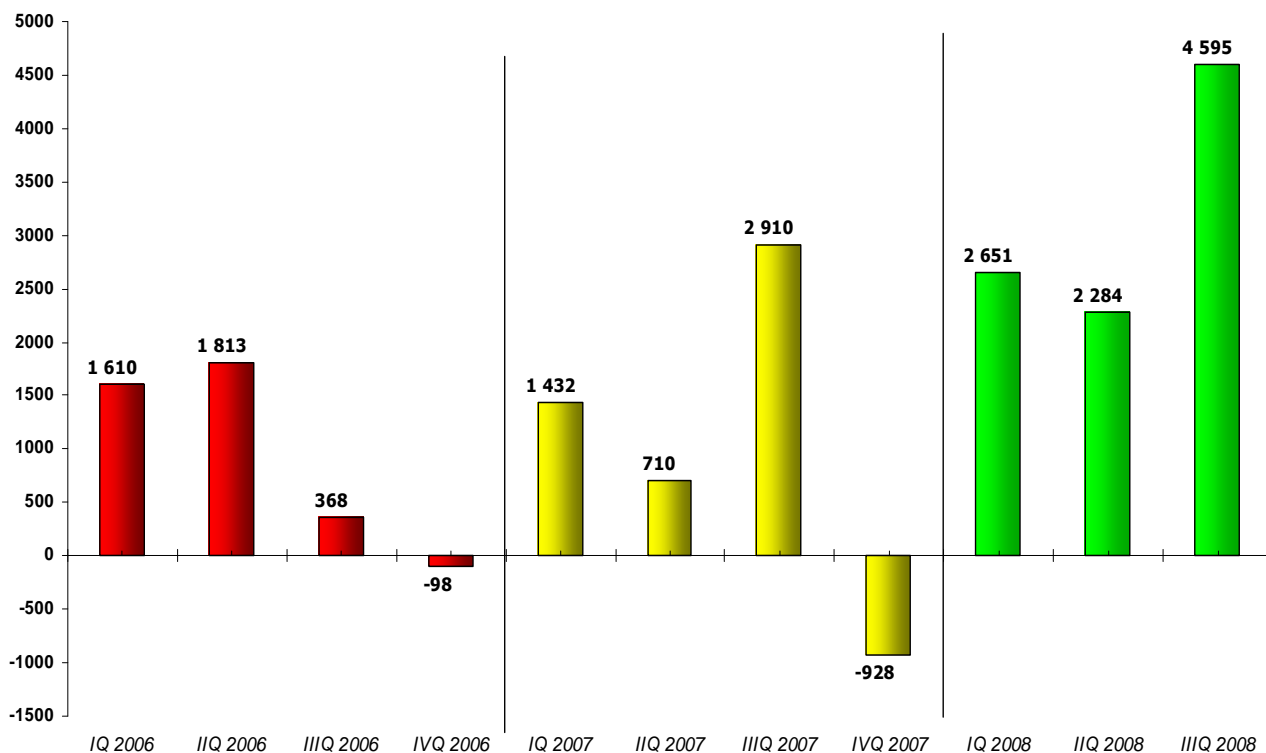
Wzrost kosztów ogólnego zarządu w IIIQ nastąpił z tych samych przyczyn, które były opisane w poprzednich raportach okresowych, tj:

- a) ujęcia kosztów Stoczni Pomerania, których nie było w ubiegłym roku,
- b) wzrostu kosztów wynagrodzeń z dwóch powodów: wzrostu ilościowego zatrudnienia i podwyżek płac, z tym, że waga pierwszego powodu jest znacząco wyższa
- c) wzrost kosztów remontów i amortyzacji.

Wynik na pozostałej działalności operacyjnej nie jest porównywalny kwartał do kwartału. Związane jest to z wystąpieniem w IIIQ roku ubiegłego zdarzenia jednorazowego o istotnym wpływie na wynik. Była to mianowicie sprzedaż frezarki obwiedniowej do uzębień ZFWZ niemieckiej firmie Walter Kames GmbH, Dusseldorf, na której Makrum zrealizowało zysk w wysokości ok. 1 mln zł. Tego typu transakcje nie miały miejsca w III kwartale bieżącego roku. Po wykluczeniu tej transakcji zysk operacyjny wypracowany w IIIQ 2008 byłby wyższy o 2,3 mln zł niż w porównywalnym okresie roku 2007.

Wartość amortyzacji w III kwartale 2008 wyniosła 0,9 mln zł i była wyższa od amortyzacji z porównywalnego okresu roku ubiegłego o 0,4 mln zł. W okresie pierwszych trzech kwartałów, uległa ona wzrostowi o 1,9 mln zł w porównaniu do analogicznego okresu 2007 roku. Wzrost ten w większości był skutkiem amortyzacji majątku kupionego od Stoczni „Pomerania” w upadłości, który dodatkowo uległ przeszacowaniu.

Poniższy wykres przedstawia poziom EBITDA osiągany przez MAKRUM S.A. w poszczególnych kwartałach 2006 – 2008. W IIIQ 2008 r. Spółka wypracowała EBITDA zdecydowanie wyższy niż w całym 2007 roku. Rentowność na poziomie EBITDA wyniosła w IIIQ 2008 22% i była wyższa o 1,7 p.p. od rentowności osiągniętej w IIIQ roku ubiegłego.

EBITDA kwartalnie w latach 2006 - 2008

Poniżej tabela z najważniejszymi pozycjami z Rachunku wyników.

Rachunek wyników za IIIQ 2008	III kw. 2008		III kw. 2007		Różnica (1)-(3)	Dynamika (1) / (3)
	Wartość	%	Wartość	%		
<i>w tys. zł</i>	(1)	(2)	(3)	(4)	(1)-(3)	(1) / (3)
Przychody netto ze sprzedaży	20 897	100%	14 317	100%	6 580	146%
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	14 937	71%	11 416	80%	3 521	131%
Zysk brutto ze sprzedaży	5 960	29%	2 901	20%	3 059	205%
Koszty sprzedaży	0	0%	0	0%	0	
Koszty ogólnego zarządu	2 057	10%	1 629	11%	428	126%
Zysk na sprzedaży	3 903	19%	1 272	9%	2 631	307%
Wynik na pozostałej działalności operacyjnej	-199	-1%	1 118	8%	-1 317	-18%
Zysk z działalności operacyjnej	3 705	18%	2 390	17%	1 314	155%
Wynik na działalności finansowej	-1 255	-6%	219	2%	-1 474	-574%
Zysk brutto	2 449	12%	2 609	18%	-160	94%
Podatek dochodowy	675	3%	362	3%	314	187%
Zysk netto	1 774	8%	2 248	16%	-473	79%

5.2. Analiza danych bilansowych

Najważniejsze zmiany w strukturze bilansu na koniec III kwartału 2008 roku w stosunku do 31.12.2007 wynikają z zakupu, a następnie wyceny majątku Stoczni „Pomerania”.

W dniu 04 stycznia 2008 roku Makrum nabyło majątek upadłej stoczni Pomerania Sp. z o.o. w Szczecinie, w skład którego wchodzi 3 nieruchomości gruntowe oraz własność budynków i budowli znajdujących się na tych nieruchomościach położonych w granicach portu morskiego w Szczecinie, 150 udziałów o nominalnej wartości 1000 zł każdy, zapasy oraz przysługujące upadłemu licencje i zezwolenia. Cena sprzedaży przedsiębiorstwa, obejmująca swoim zakresem również nabycie praw użytkowania wieczystego nieruchomości i własność budynków wyniosła 18 675 tys. zł i została zapłacona przez Spółkę w III dekadzie grudnia 2007 r.

Identyfikując nabyte aktywa Spółka posłużyła się zapisami MSSF 3, zgodnie z którym zidentyfikowane aktywa jednostki przejmowanej ujmuje się wg wartości godziwej na dzień przejścia, która w przypadku aktywów trwałych oszacowana została przez niezależnego rzeczoznawcę, natomiast wartość godziwą zapasów Spółka określiła samodzielnie w oparciu o szczegółową inwentaryzację i zapisy historyczne w księgach przejmowanego podmiotu. Wartość godziwa zakupionego majątku wyniosła blisko 43 mln zł i w takiej wartości została ujęta w bilansie Spółki.

Wzrost majątku trwałego nastąpił również w efekcie inwestycji w dwie wytaczarki dwukolumnowe typ AFP 200 CNC wyprodukowane przez rumuńską spółkę EMSIL TECHTRANS na licencji PAMA. Wartość tej inwestycji to blisko 16 mln zł. Pozwoli ona na zwiększenie mocy na wydziale obróbki mechanicznej, a tym samym wzmocni pozycję rynkową Spółki. Źródłem finansowania tej inwestycji jest leasing.

Spadek wartości należności związany jest z powyżej opisaną transakcją. Makrum w 2007 roku w związku z zawartą w dniu 30.10.2007 roku warunkową umową sprzedaży nieruchomości wchodzących w skład masy upadłości Stoczni „Pomerania” przekazało Syndykowi masy upadłości środki w wysokości 18 675 tys. zł na zapłacenie ceny za ten majątek. W związku z zawarciem w dniu 04 stycznia 2008 roku ostatecznej umowy sprzedaży przedsiębiorstwa i przeniesieniem własności nieruchomości na MAKRUM S.A. w miejsce w/w należności nastąpiło zaksięgowanie nabytych składników majątkowych odpowiednio do ich wartości i ekonomicznego przeznaczenia, jako środki trwałe (nieruchomości, urządzenia techniczne i maszyny) oraz odpowiednie aktywa obrotowe (zapasy).

Pozytywnie należy odebrać spadek wartości zapasów o blisko 0,8 mln zł przy rosnących obrotach. Wprawdzie Spółka dokonała aktualizacji wartości zapasów materiałów jeszcze w I półroczu i odpisała ich wartość na blisko 600 tys. zł jednak z drugiej strony, w stosunku do końca roku ubiegłego, w bilansie Makrum pojawiły się zapasy zakupione od Stoczni Pomerania o wartości blisko 800 tys. zł. Spółka obecnie w lepszym stopniu niż pół roku temu koordynuje zakup materiałów z przyjmowaniem kolejnych zleceń produkcyjnych.

Wzrost krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych o 8,5 mln zł jest wynikiem zwiększenia wartości realizowanych kontraktów długoterminowych.

Zmiany po stronie pasywów również są przede wszystkim konsekwencją wyżej opisanego nabycia i przeszacowania majątku Stoczni „Pomerania”. Kapitał własny wzrósł o wartość wypracowanego w okresie pierwszych trzech kwartałów zysku. W rezerwach na zobowiązania ujęto wartość podatku odroczonego związanego ze zwiększeniem, po przeprowadzeniu wyceny, wartości w/w majątku w stosunku do ceny nabycia. Wzrost wartości zobowiązań krótkoterminowych jest rezultatem rosnących obrotów Spółki i tym samym koniecznością finansowania realizowanych zleceń. Rośnie również wartość zobowiązań z tytułu leasingu wykorzystywanego do finansowania zakupu w/w wyciżarek.

Najważniejsze pozycje bilansu Spółki prezentuje poniższa tabela.

AKTYWA	Stan na 30.09.2008		Stan na 31.12.2007		Różnica	Dynamika
	Wartość	Udział %	Wartość	Udział %		
A. Aktywa trwałe	84 677	57%	34 728	30%	49 949	244%
1.Wartości niematerialne i prawne	376	0%	402	0%	-27	93%
2.Rzeczowe aktywa trwałe	83 267	56%	33 336	29%	49 931	250%
3.Należności długoterminowe	0	0%	0	0%	0	
4.Inwestycje długoterminowe	0	0%	0	0%	0	
5.Długoterminowe RMK	1 034	1%	989	1%	45	105%
B. Aktywa obrotowe	65 055	43%	79 732	70%	-14 678	82%
1.Zapasy	6 270	4%	7 051	6%	-781	89%
2.Należności krótkoterminowe	17 010	11%	34 552	30%	-17 542	49%
3.Inwestycje krótkoterminowe	16 907	11%	21 714	19%	-4 807	78%
4.Krótkoterminowe RMK	24 868	17%	16 416	14%	8 452	151%
RAZEM AKTYWA	149 731	100%	114 460	100%	35 271	131%

PASYWA	Stan na 30.09.2008		Stan na 31.12.2007		Różnica	Dynamika
	Wartość	Udział %	Wartość	Udział %		
A. Kapitał własny, w tym:	95 656	64%	71 526	62%	23 852	133%
1. Kapitał zakładowy	10 423	7%	10 423	9%	0	100%
2. Akcje własne	0	0%	0	0%	0	
3. Kapitał zapasowy	38 988	26%	38 988	34%	0	
4. Kapitał z aktualizacji wyceny	0	0%	0	0%	0	
5. Zysk/Strata z lat ubiegłych	22 115	15%	18 119	16%	3 889	121%
6. Zysk/Strata netto	24 130	16%	3 996	3%	19 964	579%
B. Zobowiązania i rezerwy	54 075	36%	42 934	38%	11 419	127%
1. Rezerwy na zobowiązania	8 976	6%	4 790	4%	4 464	199%
2. Zobowiązania długoterminowe	23 553	16%	18 175	16%	5 378	130%
3. Zobowiązania krótkoterminowe	21 541	14%	19 878	17%	1 663	108%
4. Rozliczenia MK	5	0%	91	0%	-86	5%
RAZEM PASYWA	149 731	100%	114 460	100%	35 271	131%

5.3. Analiza przepływów pieniężnych

W pierwszych trzech kwartałach 2008 roku Spółka zanotowała przepływ pieniężny z działalności operacyjnej bliski zeru, będący rezultatem wypracowanego zysku skorygowanego przede wszystkim o 19,3 mln zł efektów przeszacowania nabytego majątku Stoczni „Pomerania” oraz o 8,5 mln zł rosnących rozliczeń międzyokresowych z tytułu zaawansowania realizacji kontraktów długoterminowych. Wśród korekt pozytywnych dla przepływów na tym poziomie rachunku największe znaczenie miała amortyzacja na poziomie 3,2 mln zł.

Jednocześnie podjęte zostały przez Makrum działania inwestycyjne mające na celu zwiększenie mocy produkcyjnych w zakładzie w Bydgoszczy oraz uzyskanie jeszcze lepszej pozycji konkurencyjnej na rynku. Znalazło to swoje odbicie w ujemnym przepływie pieniężnym z działalności inwestycyjnej w kwocie 2,2 mln zł. Należy tutaj zaznaczyć, że największe inwestycje w II i III kwartale, wytaczarki dwukolumnową typ AFP 200 CNC, sfinansowano z wykorzystaniem leasingu, co nie jest widoczne w rachunku przepływów pieniężnych.

Najważniejsze pozycje rachunku przepływów pieniężnych Spółki prezentuje poniższa tabela.

Przepływy środków pieniężnych (metoda pośrednia)	Narastająco III kwartały 2008	Narastająco III kwartały 2007	Różnica	Dynamika
	Wartość	Wartość		
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	-8	-788	780	1%
I. Zysk (strata) netto	24 130	3 352	20 778	
Podatek dochodowy	1 586	857	728	185%
II. Korekty razem	-25 723	-4 997	-20 726	
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	-2 959	-428	-2 531	692%
I. Wpływy	950	1 946	-995	49%
<i>Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych</i>	<i>950</i>	<i>1 946</i>	<i>-995</i>	<i>49%</i>
<i>Zbycie aktywów finansowych</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	
II. Wydatki	3 909	2 374	1 536	165%
<i>Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych</i>	<i>3 909</i>	<i>2 374</i>	<i>1 536</i>	<i>165%</i>
<i>Inne wydatki inwestycyjne</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	-161	42 474	-42 634	0%
I. Wpływy	2 885	44 314	-41 429	7%
<i>Wpływy netto z emisji akcji (wydania udziałów) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału</i>	<i>0</i>	<i>40 988</i>	<i>-40 988</i>	
<i>Kredyty i pożyczki</i>	<i>2 885</i>	<i>3 326</i>	<i>-441</i>	<i>87%</i>
II. Wydatki	3 046	1 841	1 205	165%
<i>Splaty kredytów i pożyczek</i>	<i>327</i>	<i>219</i>	<i>108</i>	
<i>Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego</i>	<i>1 510</i>	<i>788</i>	<i>722</i>	<i>192%</i>
<i>Odsetki</i>	<i>1 193</i>	<i>834</i>	<i>359</i>	<i>143%</i>
<i>Inne wydatki finansowe</i>	<i>16</i>	<i>0</i>	<i>16</i>	
D. Przepływy pieniężne netto, razem (+/-A+/-B+/-C)	-3 127	41 258	-44 385	-8%
E. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych	-3 127	41 258	-44 385	-8%
F. Środki pieniężne na początek okresu	19 375	11	19 364	174696%
G. Środki pieniężne na koniec okresu (F+/- D)	16 248	41 269	-25 021	39%

5.4. Analiza wskaźnikowa

Wskaźniki rentowności

Wskaźniki rentowności (zyskowności) mierzą zdolność Spółki lub też jej poszczególnych składników majątkowych oraz kapitałów do generowania zysku.

Nazwa Wskaźnika	Formuła obliczeniowa	III kwartał 2008	III kwartał 2007
Rentowność brutto na sprzedaży	Zysk brutto na sprzedaży / przychody ze sprzedaży	28,52%	20,26%
Rentowność operacyjna	Zysk operacyjny / Przychody netto ze sprzedaży	17,73%	16,70%
Rentowność sprzedaży brutto	Wynik finansowy brutto / Przychody netto ze sprzedaży	11,72%	18,22%
Rentowność sprzedaży netto	Wynik finansowy netto / Przychody netto ze sprzedaży	8,49%	15,70%

Wskaźniki płynności finansowej

Wskaźniki płynności finansowej pozwalają ocenić, czy Spółka posiada wystarczające zasoby finansowe do spłacenia swoich zobowiązań krótkoterminowych.

Nazwa Wskaźnika	Formuła obliczeniowa	Wartość pożądana	Stan na 30.09.2008	Stan na 31.12.2007
Wskaźnik płynności ogólnej	Majątek obrotowy / Zobowiązania krótkoterminowe	1,6 - 2,0	3,02	4,01
Szybka płynność	(Majątek obrotowy – zapasy) / zobowiązania krótkoterminowe	0,8 – 1,0	2,73	3,66

Wskaźniki finansowania działalności

Analiza wskaźnikowa struktury finansowania działalności pozwala określić politykę finansową Spółki poprzez określenie stopnia jej zadłużenia oraz możliwości obsługi tego zadłużenia.

Nazwa Wskaźnika	Formuła obliczeniowa	Wartość pożądana	Stan na 30.09.2008	Stan na 31.12.2007
Wskaźnik ogólnego zadłużenia	Zobowiązania ogółem / Aktywa	0,5 – 0,6	0,36	0,38
Wskaźnik zadłużenia Kapitału własnego	Zobowiązania ogółem / Kapitały Własne	1 – 1,5	0,57	0,60

6. Opis czynników i zdarzeń, w szczególności o nietypowym charakterze, mających znaczący wpływ na osiągnięte wyniki finansowe w okresie III kwartału 2008 roku

Nie wystąpiły.

7. Czynniki mające istotny wpływ na wyniki uzyskane w III kwartale 2008

Informacja została opisana w pkt 5.

8. Czynniki, które w ocenie Spółki będą miały wpływ na osiągnięte przez nią wyniki w perspektywie co najmniej jednego kwartału

Nie wystąpiły.

9. Objaśnienia dotyczące sezonowości lub cykliczności działalności Spółki

W działalności MAKRUM S.A. w prezentowanym okresie nie miały miejsca sezonowość i cykliczność

10. Przy ustalaniu wyniku finansowego za trzy pierwsze kwartały 2008 roku uwzględniono następujące zdarzenia:

Na dzień sporządzenia sprawozdania spółka dokonała korekt z tytułu rozwiązania i zawiązania rezerw oraz odpisów aktualizujących wartość składników majątku, które zaprezentowano w poniższych tabelach

Rezerwy utworzone w okresie od 01.01.2008 do 30.09.2008	w tys zł
Rezerwa na podatek odroczony	5 508
Rezerwa na odprawy emerytalne , zaległe urlopy	439
Rezerwa na przewidywane straty	-
Rezerwa na przewidywane zobowiązania	286
Rezerwa na naprawy gwarancyjne	-

Rezerwy rozwiązane w okresie od 01.01.2008 do 30.09.2008	w tys zł
Rezerwa na podatek odroczony	189
Rezerwa na odprawy emerytalne, zaległe urlopy	554
Rezerwa na przewidywane straty	612
Rezerwa na przewidywane zobowiązania	414
Rezerwa na naprawy gwarancyjne	-

Odpisy aktualizujące aktywa w okresie od 01.01.2008 do 30.09.2008	Zwiększenia w tys zł	Zmniejszenia w tys zł
Odpisy aktualizujące należności	465	155
Odpisy aktualizujące zapasy	639	280
Odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe, WNiP, finansowy majątek trwały	150	

Aktywa z tytułu podatku odroczonego w okresie od 01.01.2008 do 30.09.2008	w tys zł
Zwiększenia	244
Zmniejszenia	199

11. Zasady rachunkowości obowiązujące przy sporządzaniu raportu za III kwartał 2008 roku

Na podstawie art. 45 Ustawy o rachunkowości oraz na podstawie uchwały Nr 1 z 23.08.2006 roku oraz Uchwały nr 6 z 08.12.2006 roku Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Spółki MAKRUM S.A. począwszy od dnia dopuszczenia akcji Spółki do obrotu regulowanego sprawozdania Spółki sporządzane są zgodnie z MSR/MSSF. W celu zapewnienia zgodności MSR/MSSF, na podstawie podanych uchwał sprawozdania jednostkowe Spółki za lata 2004, 2005 i 2006 zostały przekształcone i zaprezentowane w prospekcie emisyjnym Spółki wg MSR/MSSF. Dniem przejścia na MSR/MSSF jest 01 stycznia 2004 roku.

Raport za III kwartał 2008 roku został sporządzony zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości/Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej – w szczególności w oparciu o zakres przewidziany w MSR 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa”, natomiast w zakresie nieuregulowanym przez MSSF zgodnie z wymogami Ustawy o rachunkowości oraz na podstawie Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 października 2005 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych (Dz.U. z 2005 r. nr 209, poz.1744) . Dane w raporcie zostały przedstawione w tysiącach złotych. Rokiem obrotowym jest okres dwunastu miesięcy od dnia 1 stycznia do 31 grudnia.

W III kwartale 2008 roku Spółka nie zmieniła stosowanych zasad rachunkowości, przestrzegano tych samych zasad rachunkowości i metod obliczeniowych, co w ostatnim rocznym sprawozdaniu finansowym. Sprawozdanie za III kwartał 2008 roku sporządzono przy założeniu kontynuacji działalności Spółki MAKRUM S.A.

Najważniejsze zasady rachunkowości stosowane przez Spółkę zostały przedstawione poniżej.

Przychody ze sprzedaży

Przychody ze sprzedaży ujmuje się, jeśli zostały spełnione następujące warunki:

- Spółka przekazała nabywcy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z praw własności do towarów,
- Spółka przestaje być trwale zaangażowana w zarządzanie sprzedanymi towarami w stopniu, w jakim zazwyczaj funkcję taką realizuje się wobec towarów, do których ma się prawo własności, ani też nie sprawuje się nad nimi efektywnej kontroli,
- kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób,
- istnieje prawdopodobieństwo, że Spółka uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji oraz
- koszty poniesione oraz te, które zostaną poniesione przez Spółkę w związku z transakcją, można wycenić w wiarygodny sposób.

Przychody ujmuje się tylko wtedy, jeżeli uzyskanie przez Spółkę korzyści ekonomicznych związanych z przeprowadzoną transakcją jest prawdopodobne.

Momentem sprzedaży usługi jest jej wykonanie i odbiór przez kontrahenta. Momentem sprzedaży wyrobów, towarów i materiałów jest ich przekazanie odbiorcy.

Spółka na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego ocenia zaawansowanie otwartych kontraktów, a wartość produkcji w toku lub wyrobów gotowych jest rozliczana metodą umów o budowę, zgodnie z MSR 11. Zasady ustalania stopnia zaawansowania realizacji kontraktu, uznawania przychodów oraz rozliczania kosztów zostały przedstawione w punkcie, dotyczącym kontraktów budowlanych.

Jeżeli rodzi się niepewność dotycząca ściągalności należnej kwoty już zaliczonej do przychodów, wówczas nieściągalną kwotę lub kwotę w odniesieniu, do której odzyskanie przestało być prawdopodobne, ujmuje się jako koszty, a nie jako korektę pierwotnie ujętej kwoty przychodów.

Przychody ze sprzedaży ujmowane są w wartości godziwej zapłat otrzymanych lub należnych i reprezentują należności za produkty, towary i usługi dostarczone w ramach normalnej działalności gospodarczej, po pomniejszeniu o rabaty, VAT i inne podatki związane ze sprzedażą (podatek akcyzowy).

Kwotę przychodów wynikających z transakcji określa się w drodze umowy. Jej wysokość ustala się według wartości godziwej zapłaty, uwzględniając kwoty rabatów handlowych.

Wartość godziwą zapłaty ustala się dyskontując wszystkie przyszłe wpływy w oparciu o kalkulacyjną stopę procentową. Różnicę między wartością godziwą i nominalną wartością zapłaty ujmuje się jako przychody z tytułu odsetek.

Sprzedaż towarów ujmowana jest w momencie dostarczenia towarów i przekazania prawa własności.

Przychody z tytułu odsetek ujmowane są narastająco, w odniesieniu do głównej kwoty należnej, zgodnie z metodą efektywnej stopy procentowej.

Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w momencie, kiedy zostaje ustanowione prawo akcjonariuszy do otrzymania płatności.

Kontrakty budowlane

Spółka MAKRUM S.A. realizuje zlecenia produkcyjne, których technologiczny czas realizacji z reguły nie przekracza 6 miesięcy. Zlecenia otwarte Spółka wycenia i prezentuje w bilansie z zastosowaniem zasad obowiązujących dla ujmowania kontraktów długoterminowych, określonych w MSR 11.

Stopień zaawansowania mierzony jest jako proporcja kosztów poniesionych do całości szacowanych kosztów kontraktu, za wyjątkiem sytuacji, gdy taki sposób nie odzwierciedlałby faktycznego stopnia zaawansowania. Wszelkie zmiany w zakresie prac, roszczenia oraz premie są rozpoznawane w stopniu, w jakim zostały one uzgodnione z klientem.

W przypadku, kiedy wartość kontraktu nie może być wiarygodnie oszacowana, przychody z tytułu tego kontraktu są rozpoznawane w stopniu, w jakim jest prawdopodobne, że koszty poniesione z tytułu kontraktu zostaną nimi pokryte.

Leasing

Leasing jest klasyfikowany jako leasing finansowy, gdy warunki umowy przenoszą zasadniczo całe potencjalne korzyści oraz ryzyko wynikające z bycia właścicielem na leasingobiorcę.

Spółka zalicza umowę najmu dzierżawy do umowy leasingu finansowego, jeśli umowa spełnia razem lub osobno niżej wymienione warunki:

- leasingobiorca może wypowiedzieć umowę leasingową, straty leasingodawcy z tytułu tego wypowiedzenia ponosi leasingobiorca,
- leasingobiorca ma możliwość kontynuowania leasingu przez dodatkowy okres za opłatą, która jest znacznie niższa od opłat obowiązujących na rynku,

- aktywa mają na tyle specjalistyczny charakter, że tylko leasingobiorca może z nich korzystać bez dokonywania większych modyfikacji,
- wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych na dzień rozpoczęcia leasingu wynosi zasadniczo prawie tyle, ile wynosi łączna wartość godziwa przedmiotu leasingu.

Klasyfikacji umów leasingu dokonuje się na dzień rozpoczęcia leasingu.

Wszystkie pozostałe rodzaje leasingu są traktowane jako leasing operacyjny.

Spółka jako leasingobiorca

Aktywa użytkowane na podstawie umowy leasingu finansowego są traktowane jak aktywa Spółki i są wyceniane w ich wartości godziwej w momencie ich nabycia, nie wyższej jednak niż wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych. Powstające z tego tytułu zobowiązanie wobec leasingodawcy jest prezentowane w bilansie w pozycji Inne zobowiązania finansowe. Płatności leasingowe Spółka dzieli na część odsetkową oraz część kapitałową, tak, by stopa odsetek od pozostającego zobowiązania była wielkością stałą. Koszty finansowe są odnoszone do rachunku zysków i strat, chyba że można je przyporządkować do odpowiednich aktywów – wówczas są kapitalizowane zgodnie z zasadami rachunkowości Spółki dotyczącymi kosztów obsługi zadłużenia, przedstawionymi poniżej.

Środki trwałe użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane zgodnie z zasadami stosowanymi dla amortyzacji własnych środków trwałych.

Płatności z tytułu leasingu operacyjnego są odnoszone w rachunek zysków i strat przy zastosowaniu metody liniowej w okresie wynikającym z umowy leasingu.

Korzyści otrzymane i należne jako zachęta do zawarcia umowy leasingu operacyjnego odnoszone są w rachunek zysków i strat przy zastosowaniu metody liniowej w okresie wynikającym z umowy leasingu.

Transakcje wyrażone w walutach obcych

Pozycje jednostkowego sprawozdania finansowego Spółki są wykazywane w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym działa Spółka (w „walucie funkcjonalnej”).

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządza się w złotych, które są walutą prezentacji i walutą funkcjonalną Spółki.

Pozycje pieniężne wykazane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej, wykazywane są na dzień bilansowy przy zastosowaniu kursu zamknięcia banku, z którego usług korzystają Spółki (kursu spot), przy czym pozycje pieniężne stanowią posiadane przez Spółkę waluty oraz należności i zobowiązania przypadające do otrzymania lub zapłaty w ustalonej lub możliwej do ustalenia liczbie jednostek.

Niepieniężne pozycje bilansowe ewidencjonowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej, wykazywane są przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia przeprowadzenia transakcji.

Niepieniężne pozycje bilansowe ewidencjonowane w wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej wykazywane są przy zastosowaniu kursów wymiany, które obowiązywały w czasie ustalania wartości godziwej.

Dodatnie i ujemne różnice kursowe wynikające z rozliczania transakcji w walutach obcych oraz z przeliczenia aktywów i zobowiązań pieniężnych według kursów wymiany walut na koniec roku wykazuje się w rachunku zysków i strat.

Koszt odsetek

Koszty finansowania zewnętrznego są to koszty odsetek i inne koszty poniesione przez Spółkę w związku z pożyczaniem funduszy. Są to np.:

- odsetki z tytułu kredytów i pożyczek,
- amortyzacja dyskonta lub premii związanych z kredytami i pożyczkami,
- koszty związane z zawarciem kredytów i pożyczek,
- koszty finansowe z tytułu umów leasingu finansowego,
- różnice kursowe związane z kredytami i pożyczkami w walutach obcych, w stopniu w jakim uznawane są za korektę odsetek.

Koszty finansowania zewnętrznego ujmowane są w Spółce zgodnie z podejściem wzorcowym wynikającym z MSR 23, polegającym na ujmowaniu kosztów finansowania zewnętrznego jako kosztów okresu, w którym je poniesiono.

Świadczenia pracownicze

W Spółce definicję świadczeń pracowniczych spełniają:

- wynagrodzenie za pracę wraz z obowiązkowymi narzutami,

- urlopy wypoczynkowe,
- płatne zwolnienia chorobowe,
- świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy.

Wynagrodzenia za pracę z narzutami Spółka uznaje za koszt okresu, w którym pracownik świadczy wynagradzaną pracę.

Płatne zwolnienia chorobowe Spółka zalicza do niekumulowanych płatnych nieobecności. Koszty tego rodzaju Spółka ujmuje z chwilą wystąpienia nieobecności.

Urlopy wypoczynkowe stanowią krótkoterminową płatną nieobecność.

Prawo do otrzymania odprawy emerytalnej Spółka uznaje za program określonych świadczeń.

Spółka na dzień bilansowy dokonuje wyceny świadczeń pracowniczych metodą uproszczoną opartą na metodzie prognozowanych uprawnień jednostkowych.

Na informacje dotyczące programu świadczeń pracowniczych składały się:

- dane o strukturze zatrudnionych pracowników wg wieku, płci, stażu pracy i obowiązującego Układu Zbiorowego;
- informacje na temat wysokości wypłaconych świadczeń emerytalnych i rentowych

Wyliczenia polegają na wyznaczeniu obecnej (zdyskontowanej) wartości odprawy emerytalnej, do której pracownik nabył prawo wg stanu na dzień kalkulacji proporcjonalnie do ilorazu stażu pracownika w momencie kalkulacji w stosunku do stażu w momencie wypłaty nagrody lub świadczenia. Uwzględnia się przy tym, że średnie wynagrodzenie będą się zmieniać w czasie wg określonych założeń.

Spółka stosuje metodę prognozowanych uprawnień jednostkowych, aby ustalić wartość bieżącą swoich zobowiązań z tytułu określonych świadczeń oraz związanych z nimi kosztów bieżącego zatrudnienia – oraz tam gdzie ma to zastosowanie – kosztów przeszłego zatrudnienia.

Zgodnie z metodą prognozowanych uprawnień jednostkowych, każdy okres wykonywania pracy jest postrzegany jako powodujący powstanie dodatkowej jednostki uprawnienia do świadczeń i każda jednostka uprawnień do świadczeń wyliczana jest oddzielnie przed wejściem w skład ostatecznego zobowiązania.

Jednostka dyskontuje całość swojego zobowiązania z tytułu świadczeń po okresie zatrudnienia, nawet jeśli część tego zobowiązania należna jest w ciągu dwunastu miesięcy od dnia bilansowego.

Przyporządkowanie świadczeń do poszczególnych okresów zatrudnienia

Ustalając wartość bieżącą zobowiązań z tytułu określonych świadczeń oraz związanych z nimi kosztów bieżącego zatrudnienia oraz, tam gdzie ma to zastosowanie, kosztów przeszłego zatrudnienia, Spółka przyporządkowuje świadczenia do poszczególnych okresów zatrudnienia zgodnie ze wzorem przyjętym w programie świadczeń. Jeśli jednak praca w latach późniejszych prowadzić będzie do istotnie wyższego poziomu świadczeń niż w latach wcześniejszych, jednostka przyporządkowuje świadczenia metodą liniową począwszy od dnia, gdy praca wykonywana przez pracownika uprawniała go do świadczeń w ramach programu świadczeń do dnia, począwszy od którego dalsza praca wykonywana przez pracownika nie będzie prowadziła do powstania istotnej kwoty dodatkowych świadczeń w ramach programu, poza kwotą wynikającą ze wzrostu wynagrodzeń.

Podatki

Spółka księguje skutki podatkowe transakcji w taki sam sposób, w jaki księguje same transakcje lub inne zdarzenia. Na obowiązkowe obciążenia wyniku składają się: podatek bieżący (CIT) oraz podatek odroczony.

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Bieżący podatek za bieżący i poprzednie okresy ujmuje się jako zobowiązanie w kwocie, w jakiej nie został zapłacony. Korzyści płynące ze straty podatkowej, która może być pokryta z bieżącego podatku za poprzednie okresy, ujmuje się jako należność.

Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) netto w związku z wyłączeniem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów stanowiących koszty uzyskania przychodów w latach następnych oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości na różnicach pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i pasywów a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania.

Rezerwa na podatek odroczony

Rezerwa na podatek odroczony jest tworzona od wszystkich dodatnich różnic przejściowych podlegających opodatkowaniu, natomiast składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego jest rozpoznawany do wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że będzie można pomniejszyć przyszłe zyski podatkowe o rozpoznane ujemne różnice przejściowe. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego jest wykazywana w pełnej kwocie i wyliczana metodą zobowiązań, w oparciu o przejściowe różnice pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową w sprawozdaniu finansowym.

Pozycja aktywów lub zobowiązanie podatkowe nie powstaje, jeśli różnica przejściowa powstaje z tytułu wartości firmy lub z tytułu pierwotnego ujęcia innego składnika aktywów lub zobowiązania w transakcji, która nie ma wpływu ani na wynik podatkowy ani na wynik księgowy.

Aktywa z tytułu podatku dochodowego

W odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych ujmuje się składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego wycenia się z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą stosowane, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe), które obowiązują prawnie lub obowiązują faktycznie na dzień bilansowy.

Wartość składnika aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega analizie na każdy dzień bilansowy, a w przypadku, gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części następuje jego odpis.

Aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie dyskontuje się.

Podatek odroczony jest ujmowany w rachunku zysków i strat, poza przypadkiem, gdy dotyczy on pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym. W tym ostatnim wypadku podatek odroczony jest również rozliczany bezpośrednio w kapitały własne.

Spółka kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy Spółka posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzania kompensat aktywów z tytułu podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe to środki trwałe, które są utrzymywane w celu wykorzystania ich w procesie produkcyjnym lub przy dostawach towarów i świadczeniu usług, w celu oddania do użytkowania innym podmiotom na podstawie umowy najmu oraz którym towarzyszy oczekiwanie, iż będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden okres.

Koszty poniesione w terminie późniejszym ujmuje się w wartości bilansowej składnika aktywów lub wykazuje jako oddzielny składnik aktywów tylko wówczas, gdy prawdopodobne jest, że Spółka uzyska w przyszłości korzyści ekonomiczne związane z tym składnikiem aktywów, a cenę nabycia danej pozycji można zmierzyć w sposób wiarygodny.

Wydatki na naprawę i konserwację odnoszone są do rachunku zysków i strat okresu obrotowego, w którym zostały poniesione.

Amortyzacja dotycząca tych środków trwałych rozpoczyna się w miesiącu następnym od momentu rozpoczęcia ich użytkowania.

Dla każdego nowego przyjmowanego na stan środka trwałego służby techniczne mają obowiązek, jeśli jest to możliwe, wydzielić istotną część składową i określić sposób amortyzacji.

Środki trwałe w budowie powstające dla celów produkcyjnych, wynajmu lub administracyjnych jak również dla celów jeszcze nieokreślonych, prezentowane są w bilansie wg kosztu wytworzenia pomniejszonego o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Aktywa utrzymywane na podstawie umowy leasingu finansowego są amortyzowane przez okres ich ekonomicznej użyteczności, odpowiednio jak aktywa własne.

Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży/likwidacji lub zaprzestania użytkowania środków trwałych są określane jako różnica pomiędzy przychodami ze sprzedaży, a wartością netto tych środków trwałych i są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Początkowa wycena

Spółka dokonała wyceny środków trwałych według wartości rynkowej określonej przez rzeczoznawcę na 31.12.2005 w zakresie maszyn i urządzeń przeznaczonych do produkcji. Na podstawie tej wyceny określony został zakładany koszt rzeczowych aktywów trwałych na dzień przejścia na MSR/MSSF, tj. 01.01.2004 roku. Na dzień przejścia na MSR/MSSF oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego Spółka dokonała weryfikacji stawek amortyzacyjnych. Przedmiotem przeglądu jest przyjęta metoda amortyzacji oraz ustalenie czy okres amortyzacji jest zgodny z przewidywanym rozkładem czasowym korzyści ekonomicznych przynoszonych przez środek trwały.

Spółka nie dokonuje odpisów amortyzacyjnych od gruntów oraz prawa wieczystego użytkowania

Wycena po początkowym ujęciu

Do wyceny rzeczowych aktywów trwałych została przyjęta metoda kosztu historycznego, poza aktywami trwałymi takimi jak grunty, prawo wieczystego użytkowania gruntu oraz budynki, lokale i budowle (nieruchomości) dla których został przyjęty model wyceny według wartości przeszacowanej. Rzeczowe aktywa trwałe wyceniane według modelu kosztu historycznego są po początkowym ujęciu wykazywane według kosztu pomniejszonego o umorzenie oraz odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Wartość rzeczowych aktywów trwałych oraz ich amortyzacja, wyceniane według wartości podlegają przeszacowaniu do wartości rynkowej na każdy dzień bilansowy, na podstawie wyceny niezależnego rzeczoznawcy. Jeżeli wartość godziwa przeszacowywanego składnika aktywów na dzień bilansowy nie różni się w sposób istotny od jego wartości bilansowej, dokonywanie przeszacowania na każdy dzień bilansowy nie jest konieczne. Przeszacowania przeprowadza się jednak na tyle regularnie, aby wartość bilansowa nie różniła się w sposób istotny od wartości, która zostałaby ustalona przy zastosowaniu wartości godziwej na dzień bilansowy.

Rzeczowe aktywa trwałe amortyzuje się metodą liniową, przy zastosowaniu następujących okresów:

Tytuł		Stopa amortyzacji rocznej
grupa -	grunty i prawo wieczystego użytkowania	-
grupa I	budynki i lokale	2,5%
grupa II	obiekty inżynierii lądowej i wodnej	4%-4,5%
grupa III	kotły i maszyny energetyczne	5% - 7%
grupa IV	maszyny i urządzenia ogólne	4%-60%
grupa V	maszyny i urządzenia specjalne	10%-20%
grupa VI	urządzenia techniczne	4%-10%
grupa VII	środki transportu	7%-33%
grupa VIII	narzędzia, przyrządy, wyposażenie	3%-50%

Amortyzacja rozpoczyna się w miesiącu następującym po miesiącu, w którym oddano do użytkowania dany składnik aktywów.

Spółka przy określeniu wartości danego składnika aktywów podlegającej amortyzacji nie uwzględnia wartości końcowej. Wartość końcowa maszyn i urządzeń przeznaczonych do produkcji zgodnie z opinią służb technicznych jest nieznacząca i w związku z tym nieistotna.

Wartości niematerialne

Składnik wartości niematerialnych Spółka ujmuje tylko wtedy, gdy:

- a) jest prawdopodobne, że Spółka osiągnie przyszłe korzyści ekonomiczne, które można przyporządkować danemu składnikowi aktywów oraz
- b) można wiarygodnie ustalić cenę nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów.

Składnik wartości niematerialnych początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia.

Wartości niematerialne podlegają amortyzacji. Stawki amortyzacyjne ustalone zostały z uwzględnieniem okresu ekonomicznej użyteczności wartości niematerialnych i prawnych. Wartości niematerialne amortyzuje się metodą liniową przy zastosowaniu następujących okresów:

Tytuł	Stopa amortyzacji rocznej
oprogramowanie komputerowe	33%
koszty prac rozwojowych	20%
pozostałe prawa majątkowe	33%

Na wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej niższej niż 3,5 tys. zł, Spółka dokonuje jednorazowego odpisu amortyzacyjnego w miesiącu oddania ich do użytkowania.

Patenty i znaki towarowe

Patenty i znaki towarowe ujmowane są w bilansie w cenie nabycia pomniejszonej o dokonane umorzenie przy użyciu metody liniowej przez okres ich ekonomicznej użyteczności.

Utrata wartości

Na każdy dzień bilansowy Spółka dokonuje przeglądu składników majątku trwałego w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na możliwość utraty ich wartości. W przypadku, gdy stwierdzono istnienie takich przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu. Dla potrzeb oceny utraty wartości aktywa grupuje się na najniższym poziomie, dla którego występują możliwe do zidentyfikowania przepływy pieniężne.

W sytuacji, gdy składnik aktywów nie generuje przepływów pieniężnych, które są w znacznym stopniu niezależnymi od przepływów generowanych przez inne aktywa, analizę przeprowadza się dla grupy aktywów generujących przepływy pieniężne, do której należy dany składnik aktywów.

W przypadku wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania, test na utratę wartości przeprowadzany jest corocznie, oraz dodatkowo, gdy występują przesłanki wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości.

Wartość odzyskiwalna ustalana jest jako kwota wyższa z dwóch wartości: wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży lub wartość użytkowa. Ta ostatnia wartość odpowiada wartości bieżącej szacunku przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu stopy dyskonta uwzględniającej aktualną rynkową wartość pieniądza w czasie oraz ryzyko specyficzne dla danego aktywa.

Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa od wartości księgowej netto składnika aktywów (lub grupy aktywów), wartość księgowa jest pomniejszana do wartości odzyskiwalnej.

Strata z tytułu utraty wartości jest ujmowana jako koszt w okresie, w którym wystąpiła, za wyjątkiem sytuacji, gdy składnik aktywów ujmowany był w wartości przeszacowanej (wówczas utrata wartości traktowana jest jako obniżenie wcześniejszego przeszacowania).

W momencie, gdy utrata wartości ulega następnie odwróceniu, wartość netto składnika aktywów (lub grupy aktywów) zwiększana jest do nowej oszacowanej wartości odzyskiwalnej, nie wyższej jednak od wartości netto tego składnika aktywów, jaka byłaby ustalona, gdyby utrata wartości nie została rozpoznana w poprzednich latach. Odwrócenie utraty wartości ujmowane jest w przychodach, o ile składnik aktywów nie podlegał wcześniej przeszacowaniu – w takim przypadku, odwrócenie utraty wartości odnoszone jest na kapitał z aktualizacji wyceny.

Zapasy

Zapasy wycenia się w cenie zakupu, lub koszcie wytworzenia nie wyższej od ceny sprzedaży netto.

Na koszt wytworzenia zapasów robót w toku i wyrobów gotowych składają się koszty związane bezpośrednio z jednostką produkcji, takie jak robocizna bezpośrednia oraz systematycznie rozłożone, stałe i zmienne pośrednie koszty produkcji, poniesione przy przetwarzaniu materiałów w wyroby gotowe.

W momencie sprzedaży zapasów wartość bilansową tych zapasów ujmuje się jako koszt okresu, w którym ujmowane są odnośne przychody.

Spółka stosuje do wyceny zapasów materiałów ceny zakupu. Koszty transportu oraz pozostałe koszty związane z zakupem materiałów rozliczane są na poszczególne zlecenia. Rozchody materiałów, są wyceniane przy wykorzystaniu metody FIFO.

Produkty w toku wyceniane są w rzeczywistym koszcie wytworzenia.

Produkty gotowe ewidencjonuje się w stałej cenie ewidencyjnej, natomiast wycenia się w rzeczywistym koszcie wytworzenia korygując za pomocą odchyleń różnicę między ceną ewidencyjną a kosztem wytworzenia

Na dzień bilansowy dokonuje się porównania kosztu wytworzenia wyrobów gotowych z cenami sprzedaży netto.

Zaliczki na dostawy – ujmuje się w kwotach wymaganej zapłaty, z zachowaniem zasady ostrożności.

Odpisy aktualizujące wartość zapasów

Odpisy aktualizujące wartość rzeczowych składników aktywów obrotowych związane z utratą ich wartości lub wyceną na dzień bilansowy obciążają pozostałe koszty operacyjne. W przypadku ustania przyczyny dokonania odpisu aktualizującego wartość rzeczowych składników obrotowych jest odnoszona na dobro pozostałych przychodów operacyjnych.

Odpisy tworzy się zgodnie z decyzją Zarządu na wniosek Komisji powołanej przez Zarząd w celu weryfikacji przydatności zapasów i określenia stopnia utraty wartości użytkowej

Instrumenty finansowe

Aktywa i zobowiązania finansowe ujmowane są w bilansie Spółki w momencie, gdy Spółka staje się stroną wiążącej umowy.

Jako instrument finansowy Spółka kwalifikuje każdą umowę, która skutkuje jednocześnie powstaniem składnika aktywów finansowych u jednej ze stron i zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej ze stron, pod warunkiem, że z kontraktu zawartego między dwiema lub więcej stronami jednoznacznie wynikają skutki gospodarcze.

Zgodnie z MSR nr 39, Spółka klasyfikuje instrumenty finansowe z podziałem na:

- a) **aktywa finansowe i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat** – składniki aktywów lub zobowiązań finansowych, które zostały nabyte lub powstały głównie po to, by generować zysk uzyskiwany dzięki krótkoterminowym wahaniom ceny lub marży maklerskiej,
- b) **aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności** – aktywa finansowe o określonych lub możliwych do określenia płatnościach lub ustalonym terminie zapadalności, które spółka zamierza i jest w stanie utrzymać w posiadaniu do upływu terminu zapadalności, z wyjątkiem pożyczek udzielonych przez jednostki i wierzytelności własnych,

- c) **aktywa finansowe dostępne do sprzedaży** - to aktywa finansowe nie będące pożyczkami udzielonymi i należnościami własnymi, aktywami utrzymywanymi do terminu zapadalności, a także nie będące aktywami finansowymi przeznaczonymi do obrotu,
- d) **pożyczki i należności** – aktywa finansowe nie będące instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku,
- e) **zobowiązania finansowe inne niż wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy** – wyceniane wg zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej zobowiązania finansowe, które nie zostały zaklasyfikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy

Na dzień nabycia aktywa i zobowiązania finansowe Spółka wycenia w wysokości kosztu (ceny) nabycia, czyli według wartości godziwej uiszczonej zapłaty w przypadku składnika aktywów lub otrzymanej kwoty w przypadku zobowiązania. Spółka nie włącza kosztów transakcji do wartości początkowej wyceny wszystkich aktywów i zobowiązań finansowych. Różnice z przeszacowania oraz osiągnięte przychody lub poniesione straty, stosownie do kwalifikacji instrumentu finansowego, wpływają odpowiednio na wynik finansowy (zobowiązania) lub kapitał z aktualizacji wyceny.

Zasady wyceny instrumentów finansowych na dzień bilansowy

Spółka wycenia według zamortyzowanego kosztu, z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej:

- aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- pożyczki udzielone i należności własne oraz
- zobowiązania finansowe inne niż wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Wycena może odbywać się także:

- w wartości wymagającej zapłaty, jeśli efekt dyskonta nie jest znaczący,
- w kwocie wymagającej zapłaty: należności i zobowiązania o krótkim terminie zapadalności/ wymagalności,

- według wartości godziwej: aktywa finansowe i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Zmiany wartości godziwej instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu, nie będących częścią zabezpieczeń ujmuje się jako przychody lub koszty finansowe w momencie ich wystąpienia.

Aktywa finansowe stanowiące instrumenty kapitałowe

Instrument kapitałowy jest to każda umowa, która stwierdza prawo do rezydualnego udziału w aktywach jednostki po odjęciu wszystkich jej zobowiązań.

Instrumenty kapitałowe stanowiące inwestycje w jednostkach zależnych, jednostkach współkontrolowanych i jednostkach stowarzyszonych nie zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży ujmuje się w cenie nabycia.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz aktywa finansowe i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat wycenia się w wartości godziwej.

Po początkowym ujęciu nie zrealizowane zyski i straty powstałe w wyniku zmian wartości godziwej instrumentów kapitałowych zaliczanych do dostępnych do sprzedaży ujmuje się w kapitale własnym. W przypadku sprzedaży lub utraty wartości instrumentów kapitałowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, skumulowane korekty wartości godziwej ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Instrumenty kapitałowe zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży nieposiadające kwotowań cen rynkowych z aktywnego rynku, których wartość godziwa nie może być wiarygodnie zmierzona wycenia się według kosztu.

Kapitał własny

Kapitał akcyjny zwykły wykazuje się w wartości nominalnej akcji wyemitowanych zgodnie ze statutem i zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS).

Kredyty bankowe

Oprocentowane kredyty bankowe (w tym również kredyty w rachunku bieżącym) księgowane są w wartości uzyskanych wpływów pomniejszonych o koszty bezpośrednio pozyskania środków.

Koszty finansowe, łącznie z prowizjami płatnymi w momencie spłaty lub umorzenia oraz kosztami bezpośrednimi zaciągnięcia kredytów, ujmowane są w rachunku zysków i strat przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej i zwiększają wartość księgową instrumentu z uwzględnieniem spłat dokonanych w bieżącym okresie.

Na dzień bilansowy kredyty i pożyczki wyceniane są według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), natomiast różnice pomiędzy wpływami z transakcji (pomniejszonymi o koszty transakcji) a wartością wykupu wykazuje się w rachunku zysków i strat przez okres trwania umowy pożyczki, metodą efektywnej stopy procentowej.

Kredyty krótkoterminowe, dla których termin spłaty przypada w jednej transzy po roku od momentu jego wykorzystania spółki wyceniają w kwocie wymagającej zapłaty.

Zamienne instrumenty dłużne

Zamienne instrumenty dłużne to złożone instrumenty finansowe zawierające w sobie zarówno element zobowiązaniowy jak i element kapitałowy. W momencie emisji, wartość godziwa części zobowiązaniowej ustalana jest przy użyciu rynkowej stopy procentowej obowiązującej dla podobnych zobowiązań nieposiadających opcji zamiany na akcje. Różnica pomiędzy kwotą środków uzyskanych z emisji zamiennego instrumentu dłużnego i wartością godziwą elementu zobowiązaniowego, reprezentująca wbudowaną opcję zamiany zobowiązania na udział w kapitale spółek, ujmowana jest w kapitałach.

Koszty emisji rozdzielane są pomiędzy elementy zobowiązaniowy i kapitałowy zamiennego instrumentu dłużnego, proporcjonalnie do ich wartości na dzień emisji. Koszty dotyczące części kapitałowej ujmowane są bezpośrednio w kapitałach.

Koszty odsetek dotyczące elementu zobowiązaniowego wyliczane są dla kwoty elementu zobowiązaniowego przy zastosowaniu rynkowej stopy procentowej obowiązującej dla podobnych zobowiązań nieposiadających opcji zamiany na akcje. Różnica pomiędzy tak wyliczonym kosztem odsetek a kwotą odsetek faktycznie zapłaconych, zwiększa wartość księgową zamiennego instrumentu dłużnego.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wykazywane są w bilansie w kwocie wymagającej zapłaty.

Instrumenty kapitałowe

Instrumenty kapitałowe emitowane przez spółkę ujmowane są w wartości ujmowanych wpływów pomniejszonych o bezpośrednie koszty emisji.

Instrumenty pochodne i rachunkowość zabezpieczeń

Spółka nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń

Rezerwy

Rezerwy są to zobowiązania, których termin wymagalności lub kwota nie są pewne.

Spółka tworzy rezerwy, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- na Spółce ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowy), wynikający ze zdarzeń przeszłych,
- prawdopodobne jest, że spełnienie obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne,
- można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

Spółka tworzy rezerwy na zobowiązania według następujących tytułów:

- rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, tworzona w związku z występowaniem dodatnich różnic pomiędzy wartością księgową aktywów i pasywów a ich wartością podatkową,
- rezerwy na świadczenia pracownicze,
- pozostałe rezerwy.

Rozwiązanie niewykorzystanych rezerw następuje na dzień, na który okazały się zbędne.

Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności – geograficzna

Segment działalności jest grupą aktywów i obszarów działań angażowanych w celu dostarczania produktów lub usług podlegających określonym rodzajom ryzyka i korzyściom różniącym się od rodzajów ryzyka i korzyści innych segmentów działalności. Podstawą

wyodrębnienia kosztów segmentu są koszty, na które składają się koszty sprzedaży produktów klientom zewnętrznym oraz koszty transakcji realizowanych z innymi segmentami, które wynikają z działalności operacyjnej danego segmentu i dają się bezpośrednio przyporządkować do tego segmentu.

Aktywa użytkowane wspólnie przez jeden lub przez większą ilość segmentów przypisuje się do tych segmentów wtedy i tylko wtedy, odnośne przychody ich dotyczące zostały przypisane także do tych segmentów.

Spółka ujawnia przychody każdego segmentu objętego obowiązkiem sprawozdawczym. Przychody segmentu ze sprzedaży na rzecz klientów zewnętrznych oraz przychody segmentu pochodzące z transakcji realizowanych z innymi segmentami wykazuje się osobno.

Informacje ujawniane na temat podmiotów powiązanych.

Spółka na dzień bilansowy prezentuje aktywa i pasywa oraz przychody ze sprzedaży z uwzględnieniem pozycji związanych z podmiotami powiązanymi zgodnie z przepisami Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.

Podmiot uznaje się za powiązany bezpośrednio z jednostką, jeżeli:

a) podmiot bezpośrednio lub poprzez jednego lub więcej pośredników:

- sprawuje kontrolę nad jednostką lub podlega kontroli przez tę sama jednostkę (dotyczy jednostek dominujących, jednostek zależnych i jednostek zależnych w ramach tej samej grupy kapitałowej),
- posiada udziały w jednostce dające mu możliwość znaczącego wpływania na jednostkę lub,
- sprawuje współkontrolę nad jednostką.

b) podmiot jest jednostką stowarzyszoną,

c) podmiot jest wspólnym przedsięwzięciem, w którym jednostka jest współnikiem,

d) podmiot jest członkiem kluczowego personelu kierowniczego jednostki lub jednostki dominującej,

e) podmiot jest bliskim członkiem rodziny osoby, o której mowa w punkcie a) albo d),

- f) podmiot jest jednostką kontrolowaną, współkontrolowaną bądź jednostką, na którą znacząco wpływa lub posiada w niej znaczącą ilość głosów, bezpośrednio albo pośrednio, osoba, o której mowa w punktach d) lub e) lub
- g) podmiot jest programem świadczeń po okresie zatrudnienia skierowanym do pracowników jednostki lub do innej dowolnej jednostki będącej podmiotem powiązanim w stosunku do tej jednostki.

Związki pomiędzy jednostkami dominującymi a ich jednostkami zależnymi ujawnia się niezależnie od faktu, czy pomiędzy podmiotami powiązanimi miały miejsce transakcje.

Jeśli pomiędzy podmiotami powiązanimi miały miejsce transakcje, Spółka ujawnia informacje dotyczące istoty związku pomiędzy podmiotami powiązanimi.

Spółka w zakresie identyfikacji podmiotów powiązanych prezentuje jednostki, dla których jednostka dominująca jest akcjonariuszem/udziałowcem oraz podmioty, od których jednostka dominująca jest zależna zarówno w sposób pośredni jak i bezpośredni. Spółka za podmioty powiązane uznaje również Członków Zarządu oraz członków ich rodzin.

12. Informacja dotycząca emisji, wykupu i spłaty dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych

W III kwartale 2008 roku Spółka nie dokonała emisji ani wykupu dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych

W dniu 24 września 2008 Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy przyjęło w formie uchwały Program motywacyjny dla kadry menedżerskiej Makrum S.A.

Program skierowany jest do Członków Zarządu oraz kluczowych pracowników spółki Makrum S.A. Programem objętych zostanie 2 000 000 akcji zwykłych na okaziciela serii H obejmowanych w zamian za wyemitowane przez Spółkę warranty subskrypcyjne serii C. Program podzielony jest na trzy roczne transze obejmujące lata 2008-2010. Do objęcia przeznaczonych zostało: za rok 2008 - 650.000 akcji, za rok 2009 - 650.000 akcji i za rok 2010 - 700.000 akcji.

Szczegóły dotyczące przedmiotowego programu zostały opublikowane raportem bieżącym nr 28/2008 w dniu 24 września 2008.

MSSF 2 wymaga, aby tego typu transakcje wyceniać w odniesieniu do wartości godziwej instrumentów kapitałowych na dzień przyznania, przy czym dniem przyznania jest dzień, w

którym obie strony przyjmują uzgodnione terminy i warunki porozumienia. W przypadku MAKRUM S.A. datą, na którą obie strony przyjęły warunki programu jest 31.10.2008 roku. Tym samym z dniem 31.10.2008 zostanie ustalona wartość godziwa przyznanych instrumentów kapitałowych, czego na zlecenie Spółki dokona licencjonowany aktuariusz. Na dzień publikacji niniejszego raportu usługa ta jest realizowana.

13. Wypłacone dywidendy, lub zadeklarowane dywidendy (łącznie lub w przeliczeniu na jedną akcję), z podziałem na akcje zwykłe i pozostałe akcje

WZA Makrum S.A. w dniu 25.06.2008 postanowiło przeznaczyć zysk netto za rok obrotowy 2007 w całości na powiększenie kapitału zapasowego Spółki. Tym samym nie wypłacono dywidendy z w/w zysku.

14. Zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego nie ujęte w niniejszym sprawozdaniu finansowym

Po zakończeniu okresu sprawozdawczego nie wystąpiły zdarzenia, które mogłyby istotnie wpłynąć na publikowane sprawozdanie finansowe.

15. Zdarzenia dotyczące lat ubiegłych ujęte w niniejszym sprawozdaniu finansowym

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem finansowym nie miały miejsca znaczące zdarzenia dotyczące lat ubiegłych, które należałoby ująć w sprawozdaniu finansowym za bieżący okres

16. Wskazanie skutków zmian w strukturze jednostki gospodarczej, w tym w wyniku połączenia jednostek gospodarczych, przejęcia lub sprzedaży jednostek grupy, inwestycji długoterminowych, podziału, restrukturyzacji i zaniechania działalności

Nie dotyczy

17. Informacja dotycząca zmian zobowiązań warunkowych lub aktywów warunkowych, które nastąpiły od czasu zakończenia ostatniego roku obrotowego

NAZWA DOSTAWCY - podać dokładny tytuł, jakiej operacji gospodarczej dotyczy	30.09.2008	Zwiększenia	Zmniejszenia	31.12.2007
a) jednostki powiązane				-
b) jednostki pozostałe	14 399	8 056	205	6 548
- poręczenie wekslowe z tyt. umowy leasingowej z Raiffeisen Leasing Polska S.A. (umowa nr 090/LF/2007)	38	-		38
- poręczenie wekslowe z tytułu umowy leasingowej z Raiffeisen Leasing Polska S.A. (umowa IH905F)	120		82	202
- poręczenie wekslowe z tytułu umowy leasingowej z Raiffeisen Leasing Polska S.A. (umowa nr IF417D)	83		10	93
- poręczenie wekslowe z tytułu umowy leasingowej z Raiffeisen Leasing Polska S.A. (umowa nr II5731)	123		14	137
- poręczenie wekslowe z tytułu umowy leasingowej z Raiffeisen Leasing Polska S.A. (umowa 954/LF/2006)	281			281
- poręczenie wekslowe z tytułu umowy leasingowej z Raiffeisen Leasing Polska S.A. (umowa JN061S)	70	13		57
- poręczenie wekslowe z tytułu umowy leasingowej z Raiffeisen Leasing Polska S.A. (umowa JM909F)	118			118
poręczenie wekslowe z tytułu umowy leasingowej z Raiffeisen Leasing Polska S.A. (umowa JM4306Q)	62		61	123
poręczenie wekslowe z tytułu umowy leasingowej z Raiffeisen Leasing Polska S.A. (umowa JO6144)	122	122		-
- poręczenie wekslowe oraz umowa przewłaszczenia trzech frezarek firmy SKODA z tyt. umowy leasingowej z Fortis Lease Polska Sp. z o.o. (umowa 07138/04/2006/O)	5 461			5 461
- poręczenie wekslowe z tytułu umowy o sprzedaż wyrobów hutniczych z firmy Thyssenkrupp do kwoty niezapłaconych w terminie faktur wraz z odsetkami	-		37	37
- poręczenie wekslowe do umowy z 25.07.2005 na zakup wyrobów hutniczych z firmy Profit oraz umowa przewłaszczenia zapasów do wartości długu powiększonego o 20 %	-		1	1
- poręczenie wekslowe z tytułu umowy leasingu wytaczarki dwukolumnowej typ AFP 200CNC (umowa L4303N)	7486	7486		-
- poręczenie wekslowe z tytułu umowy leasingowej z Raiffeisen Leasing Polska S.A. (umowa L91607)	15	15		-
- poręczenie wekslowe z tytułu umowy leasingowej z Raiffeisen Leasing Polska S.A. (umowa L4301L)	113	113		-
- poręczenie wekslowe z tytułu umowy leasingowej z Raiffeisen Leasing Polska S.A. (umowa LL924B) Tokarki uniwersalne	122	122		-
- poręczenie wekslowe z tytułu umowy leasingowej z Raiffeisen Leasing Polska S.A. (umowa L4301L) Tokarka MARYNA	185	185		-
Zobowiązania warunkowe, razem	14 399	8 056	205	6 548

18. Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników na dany rok, w świetle wyników zaprezentowanych w raporcie kwartalnym w stosunku do wyników prognozowanych

Spółka w prospekcie emisyjnym zatwierdzonym 18 czerwca 2007 roku przedstawiła prognozy wyników na 2008 r. W poniższych tabelach zawarto porównania zaawansowania poszczególnych prognozowanych pozycji po trzecim kwartale 2008 roku. Przyczyny osiągnięcia zysku netto zostały opisane wcześniej w komentarzu dotyczącym wyników finansowych. Zarząd Spółki na moment publikowania niniejszego sprawozdania nie widzi podstaw do korygowania wcześniej opublikowanych prognoz.

Wyniki za trzy pierwsze kwartały 2008 w porównaniu do prognozy na 2008.

w tys. zł.	Wykonanie 2008	Prognoza 2008	
	III kwartały n-co	rok	Zaawansowanie
Przychody ze sprzedaży netto	65 096	84 300	77,2%
EBIT	6 255	13 166	47,5%
EBITDA	9 530	15 982	59,6%
Zysk netto	24 130	9 058	266,4%
Rentowność EBITDA	14,64%	18,96%	
Rentowność netto	37,07%	10,74%	

Wyniki za dwa pierwsze kwartały 2008, skorygowane o różnice wynikające z przeszacowania zakupionego majątku Stoczni Pomerania, w porównaniu do prognozy na 2008.

w tys. zł.	Wykonanie 2008	Prognoza 2008	
	III kwartały n-co	rok	Zaawansowanie
Przychody ze sprzedaży netto	65 096	84 300	77,2%
EBIT	7 164	13 166	54,4%
EBITDA	9 621	15 982	60,2%
Zysk netto	5 469	9 058	60,4%
Rentowność EBITDA	14,78%	18,96%	
Rentowność netto	8,40%	10,74%	

19. Wykaz akcji lub uprawnień do nich (opcji) będących w posiadaniu grupy osób zarządzających i nadzorujących Spółkę wg stanu na dzień 04.011.2008 r.

Akcjonariusz	Stan na 31.12.2007	Zwiększenia stanu posiadania	Zmniejszenia stanu posiadania	Stan na 04.011.2008
Członkowie Rady Nadzorczej				
Beata Jerzy (we współ- własności z Rafałem Jerzy)	18.147.724	-----	-----	18.147.724
Członkowie Zarządu				
Rafał Jerzy	12.355.200	-----	-----	12.355.200
Rafał Jerzy (we współ- własności z Beatą Jerzy)	18.147.724	-----	-----	18.147.724

20. Wskazanie postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

Spółka jest stroną powodową i pozwaną w sprawach toczących się przed sądami powszechnymi o zapłatę należności w tym w jednym postępowaniu jako pozwany przed sądem zagranicznym. Żadne z toczących się postępowań nie dotyczy zobowiązań albo wierzytelności Spółki lub jednostki od niej zależnej, których wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych MAKRUM S.A. Łączna wartość wierzytelności oraz zobowiązań, której dotyczą toczące się postępowania również nie przekracza 10% kapitałów własnych.

21. Transakcje z podmiotami powiązаныmi.

W myśl § 91.6 pkt 8 rozporządzenia MF z dnia 19.10.2005 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych, Spółka niniejszym informuje, że w trakcie trzeciego kwartału 2008 roku nie dokonała transakcji z podmiotami powiązаныmi, których to wartość przekroczyłaby 500 000 euro.

22. Informacje o udzieleniu przez emitenta lub przez jednostkę od niego zależną poręczeń kredytu lub pożyczki lub udzieleniu gwarancji w III kwartale 2008

Nie dotyczy

23. Inne informacje, które w ocenie Spółki są istotne dla oceny jego sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej, wyniku finansowego i ich zmian oraz informacje, które są istotne dla oceny możliwości realizacji zobowiązań przez emitenta

Informacje o zatrudnieniu na dzień sporządzenia raportu oraz w okresie porównywalnym 2007 przedstawiono poniżej:

Okres	Ogółem	Pracownicy umysłowi	Pracownicy fizyczni	w tym bezpośrednio produkcyjni	w tym pośrednio produkcyjni
Stan średni III kwartał 2007	355	115	240	200	40
Stan średni III kwartał 2008	428	138	290	234	56

Dzień bilansowy	Ogółem	Pracownicy umysłowi	Pracownicy fizyczni	w tym bezpośrednio produkcyjni	w tym pośrednio produkcyjni
Stan na 30.09.07	356	119	237	196	41
Stan na 30.09.08	435	144	291	234	57

W opinii Zarządu nie wystąpiły zdarzenia, których wpływ byłby ważny dla oceny ww. sytuacji, a które nie zostałyby przytoczone i opisane we wcześniejszych punktach niniejszego raportu.